

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 lipca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił na podstawie wniosku D. M. wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A 1 dla E. K. na okres od dnia 9 maja 2017 r. do dnia 9 maja 2018 r. Jako podstawę prawną organ rentowy wskazał art. 83b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2016/963, z późn. zm.) oraz art. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 24 listopada 2010 r., rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009. Organ rentowy podniósł, że w przypadku obywateli państw trzecich, przepisy rozporządzeń koordynacyjnych stosuje się po spełnieniu warunku legalnego zamieszkiwania na terytorium państwa członkowskiego, w tym przypadku w Polsce, oraz znajdowania się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego, przy czym pojęcie „zamieszkanie” zostało zdefiniowane w art. 1 pkt j) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 jako miejsce, w którym osoba zwykle przebywa. ZUS podniósł, że artykuł 11 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 wskazuje elementy służące ustaleniu miejsca zamieszkania w rozumieniu ośrodka interesów życiowych, tj. czas trwania i ciągłość pobytu na terytorium zainteresowanych państw członkowskich; sytuacja danej osoby, w tym: charakter i specyfikę wykonywanej pracy, w szczególności miejsce, w którym praca ta jest zazwyczaj wykonywana, jego stały charakter oraz czas trwania każdej umowy o pracę; jej sytuację rodzinną oraz więzi rodzinne; prowadzenie jakiejkolwiek działalności o charakterze niezarobkowym; w przypadku studentów - źródło ich dochodu; jej sytuację mieszkaniową, zwłaszcza informacje, czy sytuacja ta ma charakter stały; państwo członkowskie, w którym osoba uważana jest za mającą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych. Dokonując analizy materiału dowodowego organ rentowy wskazał, że E. K. przebywa w Polsce jedynie w związku z zatrudnieniem, natomiast faktycznym miejscem zamieszkania na stałe jest Ukraina, gdzie mieszka jego rodzina. Powodem przemieszczenia się do Polski i pobytu są wyłącznie względy ekonomiczne, związane ze świadczeniem pracy na rzecz polskiego pracodawcy. Organ rentowy wskazał także, że miejsce zamieszkania E. K. w Polsce jest czasowe, ściśle związane z zatrudnieniem w polskiej firmie, z pomieszczenia korzysta on nieodpłatnie, natomiast rodzina, tj. żona i dzieci na stałe mieszkają na terenie Ukrainy. W konkluzji ZUS podniósł, że biorąc pod uwagę sytuację życiową ubezpieczonego, długość i miejsce pobytu w Polsce nie można uznać, aby jego zwykle miejsce zamieszkania i centrum interesów życiowych znajdowało się w Polsce.

(decyzja – k. 30 - 34 akt ZUS)

W dniu 16 sierpnia 2018 r. odwołanie od powyższej decyzji wniósł E. K., podnosząc, że jest on zatrudniony przez płatnika na stanowisku kierowcy, stale zamieszkuje na terenie RP, opłaca w Polsce podatki, a jego zamiarem jest dalszy stały pobyt na terytorium RP.

(odwołanie – k. 4)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w odpowiedzi na złożone odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 6 – 7)

W toku postępowania wnioskodawca poparł odwołanie, płatnik składek przyłączył się do tego stanowiska, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(stanowiska stron – e protokół - 00:17: 33 – 00:18:48 – płyta CD k.55 oraz 00:13:52 – 00:16:26 – płyta CD k. 79)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. M. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) w zakresie transportu międzynarodowego. Siedziba firmy mieści się pod adresem (...) – 560 ul. (...).

(zaświadczenie z (...) k.48; zeznania D. M. – e protokół (...):03:23 – 00:17:33 – płyta CD k. 55 w zw. z e protokół (...):05:51 – 00:13:52 – płyta CD k. 79)

W dniu 22 lipca 2016 r. D. M. zawarł z E. K. (obywatelem Ukrainy) umowę o pracę na czas określony tj. od dnia 22 lipca 2016 r. do dnia 27 grudnia 2016 r. na stanowisku kierowcy do 3,5 tony na $\frac{3}{4}$ etatu. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano wybrane punkty geograficzne obszaru Unii Europejskiej. Wynagrodzenie zasadnicze określono na 1.387,50 zł brutto, nadto wskazano, iż za pracę na terenie Republiki Francuskiej będzie przysługiwała stawka 9, 86 EURO za godzinę.

(umowa – k .38 - 39)

W związku z tym, że skończyła się wiza E. K. – wrócił on na Ukrainę, ale ustalił z D. M., że podejmie u niego ponownie pracę, po uzyskaniu karty czasowego pobytu, a następnie wizy.

(zeznania D. M. – e protokół (...):03:23 – 00:17:33 – płyta CD k. 55 w zw. z e protokół (...):35:11 – 00:47:37 – płyta CD k.62 w związku z 00:05:51 – 00:13:52 – płyta CD k. 79; zeznania wnioskodawcy E. K. – e protokół (...):02:47 – 00:47:37 w zw. z 01:00:434 – 01:00:43 – płyta CD k.62)

W dniu 1 marca 2017 r. D. M. zawarł z E. K. umowę o pracę na czas określony tj. do dnia 29 lutego 2020 r. na stanowisku kierowcy do 3,5 tony w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano siedzibę firmy oraz miejsce świadczenia usług przez pracodawcę. Wynagrodzenie określono na 1500 zł brutto, a nadto wskazano, iż za pracę na terenie Republiki Francuskiej będzie przysługiwała stawka 9, 86 EURO za godzinę. Jednocześnie strony ponownie ustaliły, że pracownik podejmie pracę, gdy uzyska kartę czasowego pobytu, a następnie wizę.

(umowa – k .31; zeznania D. M. – e protokół (...):03:23 – 00:17:33 – płyta CD k. 55 w zw. z e protokół (...):35:11 – 00:47:37 – płyta CD k.62 w związku z 00:05:51 – 00:13:52 – płyta CD k. 79; zeznania wnioskodawcy E. K. – e protokół (...):02:47 – 00:47:37 w zw. z 01:00:434 – 01:00:43 – płyta CD k.62)

E. K. posiadał wizę od dnia 8 maja 2017 r. do dnia 8 czerwca 2017 r. oraz kartę pobytu czasowego ważną do dnia 29 lutego 2020 r.

(wiza – k. 4 akt ZUS; karta pobytu – k. 12 akt ZUS)

D. M. wskazał w informacji w celu wydania zaświadczenia o ustawodawstwie właściwym, że w Polsce czas pracy E. K. wynosi 75%, pozostałe – 25 %. Płatnik wniósł o wydanie zaświadczenia na okres od dnia 9 maja 2017 r. do dnia 9 maja 2018 r.

(informacja w celu wydania zaświadczenia – k. 18 akt ZUS)

W dniu 9 maja 2017 r. E. K. złożył oświadczenie, że jego miejscem zamieszkania jest Ł., ul (...). Oświadczył jednocześnie zamiar przeprowadzki do Polski wraz z rodziną (żoną i dwiema córkami) w najbliższym czasie.

(oświadczenie – k. 14, 16 akt ZUS)

E. K. podjął faktycznie pracę u płatnika w dniu 11 maja 2017 roku.

(zeznania D. M. – e protokół (...):05:51 – 00:13:52 – płyta CD k. 79)

Mieszkanie, w którym zamieszkuje E. K. jest własnością płatnika składek – D. M., który użycza mu to mieszkanie nieodpłatnie. Mieszkanie składa się z 2 pokoi, ma ponad 47 metrów. Mieszkanie jest w pełni wyposażone. Płatnik składek zgodził się na to, żeby rodzina wnioskodawcy przyjechała i mieszkała w tym mieszkaniu. Płatnik składek, w sytuacji gdyby wnioskodawca przyjechał do Ł., poniósłby te same koszty jego pobytu w hotelu, które mógłby uzyskać z wynajmu mieszkania. Płatnik składek użycza wnioskodawcy także samochód osobowy marki F. (...), gdy ten nie pracuje i jest w Ł..

(zeznania D. M. – e protokół (...):03:23 – 00:17:33 – płyta CD k. 55 w zw. z e protokół (...):35:11 – 00:47:37 – płyta CD k.62 w związku z 00:05:51 – 00:13:52 – płyta CD k. 79; zeznania wnioskodawcy E. K. – e protokół (...):02:47 – 00:47:37 w zw. z 01:00:434 – 01:00:43 – płyta CD k.62)

E. K. pracuje około 2 tygodni w Polsce, około tygodnia za granicą, średnio 1 tydzień w miesiącu jest w Ł.. W czasie, kiedy wnioskodawca jest w Ł. przebywa w mieszkaniu przy ul. (...).

(zeznania D. M. – e protokół (...):03:23 – 00:17:33 – płyta CD k. 55, e protokół (...):35:11 – płyta CD k. 62 w zw. z e protokół (...):04:55 – 00:13:52 – płyta CD k. 79)

Żona wnioskodawcy pracuje na Ukrainie. E. K. zamierza sprowadzić żonę i dzieci do Polski. Chciałby wziąć kredyt mieszkaniowy w celu zakupu mieszkania w Polsce .

(zeznania wnioskodawcy E. K. – e protokół (...):02:47 – 00:47:37 w zw. z 00:51:14 – 01:00:43 – płyta CD k.62)

Wnioskodawca nie jeździ na Ukrainę do rodziny, gdyż podróż zajmuje mu w jedną stronę około 2 dni. Ostatni raz przebywał na Ukrainie od dnia 26 grudnia 2017 r. przez około dwa miesiące w celu wyrobienia nowego paszportu.

(zeznania wnioskodawcy E. K. – e protokół (...):02:47 – 00:47:37 w zw. z 00:51:14 – 01:00:43 – płyta CD k.62)

E. K. rozlicza się z uzyskanych dochodów w Urzędzie Skarbowym Ł.. Płatnik zgłosił E. K. do ubezpieczeń społecznych po rozpoczęciu zatrudnienia.

(okoliczność bezsporna; PIT – k. 69 koperta)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów, które nie były kwestionowane przez strony. Dokumenty dopuszczone jako dowody zostały wydane przez uprawnione podmioty, zaś zeznania wnioskodawcy i płatnika składek brzmiały spójnie, logicznie i wzajemnie się uzupełniały. Stąd Sąd Okręgowy nie miał podstaw, aby odmówić wiary w/w dowodom. Strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych, zaś Sąd nie znalazł podstaw do prowadzenia dalszego postępowania dowodowego z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że E. K., jako obywatel Ukrainy został zatrudniony przez polskiego pracodawcę – D. M. i wykonuje pracę na terenie kilku państw Unii Europejskiej, ale przede wszystkim na terenie Polski. Kwestia sporna dotyczyła tego, czy organ rentowy winien wydać zaświadczenie A1 w związku z tym zatrudnieniem.

Zgodnie z art. 2a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1778), ustawa stoi na gruncie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, stan cywilny oraz stan rodzinny. Zatem nie ulega wątpliwości, że regulacjom

tej ustawy podlegają co do zasady także obywatele państw obcych, którzy na terenie Polski podejmują działalność stanowiącą podstawę objęcia ich obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. Jak stanowi przepis art. 5 ust. 2 tej ustawy nie podlegają ubezpieczeniom społecznym określonym w ustawie obywatele państw obcych, których pobyt na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego i którzy są zatrudnieni w obcych przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, misjach, misjach specjalnych lub instytucjach międzynarodowych, chyba, że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

Stały pobyt to pobyt niezmienny w danym okresie, czyli w okresie realizacji podstawy ubezpieczenia, przy czym nie ma większego znaczenia okoliczność dotycząca tego, jaką administracyjną gwarancję prowadzenia działalności lub zapewnienie pobytu miał w Polsce obywatel państwa obcego (tak SN w wyrokach: z dnia 17 września 2009 r., II UK 11/09, OSNP 2011, nr 9-10, poz. 134, z dnia 6 września 2011 r., I UK 60/11).

Zgodnie z art. 25 kc miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Pojęcie miejsca zamieszkania, przyjęte w art. 25, jest konstrukcją prawną, na którą składają się dwa elementy: fizyczne przebywanie w danej miejscowości i zamiar, wola stałego pobytu. Powszechnie przyjmuje się, że oba te elementy muszą występować łącznie. Dla ustalenia miejsca zamieszkania nie wystarczy, zatem ani samo zamieszkiwanie w sensie fizycznym, jednak bez zamiaru stałego pobytu, choćby zamieszkiwanie trwało przez dłuższy czas, ani sam zamiar stałego pobytu w danej miejscowości niepołączony z przebywaniem w tej miejscowości. O „miejscu zamieszkania” rozstrzyga zawsze całokształt okoliczności wskazujących na zejście się stanu faktycznego przebywania z zamiarem takiego przebywania (por. wyroki SN z dnia 21 listopada 1966 r., II PR 512/66, OSNC 1967, nr 7–8, poz. 136, oraz z dnia 7 czerwca 1983 r., II UR 4/84, OSP 1984, z. 12, poz. 265).

Zamiar stałego pobytu musi być określony na podstawie obiektywnych możliwych do stwierdzenia okoliczności. O zamiarze takim świadczy to, że w danej miejscowości w danym czasie znajduje się centrum życiowe danej osoby, a więc występują okoliczności pozwalające przeciętnemu obserwatorowi na wyciągnięcie wniosku, że określona miejscowość jest głównym ośrodkiem działalności danej osoby, w której aktualnie koncentruje się jej życiowe centrum /wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 23 lutego 2017 r., I SA/Gl (...)/ .

Zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (Dz.U.2017.2206 t.j.) - art. 114 - zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udziela się, gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy oraz spełnione są łącznie następujące warunki:

1) cudzoziemiec posiada:

a) ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

b) źródło stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu;

2) cudzoziemiec ma zapewnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania;

3) podmiot powierzający wykonywanie pracy nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy;

4) wysokość wynagrodzenia, która jest określona w posiadanej przez cudzoziemca umowie z podmiotem powierzającym wykonywanie pracy, będącej podstawą wykonywania pracy, zawartej w formie pisemnej, nie jest niższa niż wysokość wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracy pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku;

5) 20 wysokość miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 4, nie jest niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do oceny zasadności odwołania w oparciu o definicję miejsca zamieszkania w oparciu o definicję wynikającą z treści art. 25 kc, w szczególności w zakresie zamiaru stałego pobytu, skoro ustawa o cudzoziemcach wskazuje także możliwość uzyskania pozwolenia na pobyt czasowy / por. w tym zakresie Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w R. z dnia 18 marca 2014 r. , (...) SA/ (...) /14 LEX nr 1453045/.

Zgodnie z art. 60 ustawy o cudzoziemcach - wizę S. lub wizę krajową wydaje się w celu, m.in. wykonywania pracy, w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, na podstawie wpisanego do ewidencji oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wykonywania pracy, o której mowa w art. 88 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w okresie nieprzekraczającym 9 miesięcy w roku kalendarzowym, wykonywania pracy innej, niż określona w pkt 5 i 5a.

W rozpoznawanej sprawie E. K. w związku z zawartą umową o pracę miał zamiar - co najmniej w okresie obowiązywania umowy przebywać na stałe na terenie Polski w celu świadczenia pracy zarobkowej, dającej źródło utrzymania i miał w Polsce zagwarantowane miejsce zamieszkania. Co więcej wnioskodawca wyraził chęć sprowadzenia się na stałe do Polski z rodziną, zaś płatnik składek zaoferował mu możliwość mieszkania bez opłat dla niego i jego rodziny – żony i córek, które to wnioskodawca chce także sprowadzić do Polski. Miał także pozwolenie na pracę oraz na pobyt na terenie RP w związku z wydanymi wizami. Zatem jego zamieszkanie i praca w Polsce miały charakter legalny, mając na względzie cytowane wyżej przepisy.

W związku z tym, że E. K. - obywatel Ukrainy, został zatrudniony przez polskie przedsiębiorstwo i wykonuje pracę na terytorium Polski oraz równocześnie wykonuje pracę najemną na terytorium innych krajów członkowskich Unii Europejskiej należało zastosować przepisy wspólnotowej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – rozporządzenia z Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE Nr L.04.166/1) zwane rozporządzeniem podstawowym a także rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 (Dz. Urz. UE Nr L.09.284/1) zwane rozporządzeniem wykonawczym oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz.Urz.UE.L Nr 344, str. 1) zwane rozporządzeniem rozszerzającym.

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia rozszerzającego rozporządzenie podstawowe i wykonawcze nr (...) i nr (...) mają zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, pod warunkiem że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Istotna była kwestia rozstrzygnięcia, czy E. K. „zamieszkuje legalnie na terytorium państwa członkowskiego” czyli na terytorium Polski.

Z Preambuły rozporządzenia rozszerzającego wynika, że Parlament Europejski, Rada oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wezwały do lepszej integracji obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkują na terytorium państw członkowskich, poprzez przyznanie im jednolitych praw, odpowiadających możliwie jak najbardziej tym, z których korzystają obywatele Unii. Wskazano, że na mocy niniejszego rozporządzenia, rozporządzenie nr 883/2004 i rozporządzenie nr 987/2009 powinny mieć zastosowanie tylko o tyle, o ile dana osoba już legalnie zamieszkuje na terytorium państwa członkowskiego.

Przepisy rozporządzenia rozszerzającego nie zawierają definicji „legalnego zamieszkania”. Natomiast z art. 1 rozporządzenia wynika, że określenie „zamieszkanie” oznacza miejsce, w którym osoba zwykle przebywa (lit.

j), zaś w art. 11 rozporządzenia wykonawczego określającego elementy służące ustaleniu miejsca zamieszkania, ale tylko w przypadku gdy pomiędzy instytucjami dwóch lub więcej państw członkowskich istnieje rozbieżność opinii w odniesieniu do ustalenia miejsca zamieszkania osoby, do której stosuje się rozporządzenie podstawowe, zwrócono uwagę na konieczność wspólnego porozumienia w oparciu o ogólną ocenę wszystkich dostępnych informacji dotyczących :

1. czasu trwania i ciągłość pobytu na terytorium zainteresowanych państw członkowskich,

2. sytuację danej osoby, w tym :

- charakter i specyfikę wykonywanej pracy, w szczególności miejsce, w którym praca ta jest zazwyczaj wykonywana, jej stały charakter oraz czas trwania każdej umowy o pracę;

- jej sytuację rodzinną oraz więzi rodzinne;

- prowadzenie jakiegokolwiek działalności o charakterze niezarobkowym;

- jej sytuację mieszkaniową, zwłaszcza informację, czy sytuacja ta ma charakter stały;

- państwo członkowskie, w którym osoba uważana jest za mającą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 w przypadku, gdy uwzględnienie poszczególnych kryteriów w oparciu o istotne okoliczności wymienione w ust. 1 nie doprowadzi do osiągnięcia porozumienia przez zainteresowane instytucje, zamiar danej osoby, taki jaki wynika z tych okoliczności, a zwłaszcza powody, które skłoniły ją do przemieszczenia się, są uznawane za rozstrzygające dla ustalenia jej rzeczywistego miejsca zamieszkania.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy nie stosował procedury uzgodnień z jakąkolwiek inną instytucją zabezpieczenia społecznego, którą to procedurę określają w szczególności art. 6, 15 oraz 16 rozporządzenia wykonawczego nakazujące zwrócenie się - w przypadku istnienia wątpliwości bądź rozbieżności - do instytucji innego państwa członkowskiego. Odstąpienie od stosowania tej procedury wynikało zapewne z braku wątpliwości, bowiem , w przypadku występującego w sprawie pracownika jedynym wyznacznikiem jaki mógł być stosowany przy ustalaniu właściwego ustawodawstwa było miejsce siedziby zatrudniającego go przedsiębiorstwa.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich Unii Europejskiej opiera się bowiem na zasadzie, że osoby przemieszczające się na terytorium Unii podlegają systemowi zabezpieczenia społecznego tylko jednego państwa członkowskiego (art. 11 rozporządzenia podstawowego) i zasadą jest stosowanie jako właściwego miejsca wykonywania pracy, zaś wyjątki objęte zostały dyspozycją m.in. art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego .

Zgodnie z tym przepisem osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną w dwóch lub więcej państwach członkowskich, podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, jeżeli wykonuje znaczną część pracy w tym państwie członkowskim lub jeżeli nie wykonuje znacznej części pracy w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania - ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba lub miejsce wykonywania działalności przedsiębiorstwa lub pracodawcy, jeżeli jest zatrudniona przez jedno przedsiębiorstwo lub jednego pracodawcę.

Przepisy art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia podstawowego mają na celu wyeliminowanie podwójnego (lub wielokrotnego) ubezpieczenia w różnych państwach członkowskich albo zapobieżenie sytuacji, w której dana osoba nie będzie podlegała żadnemu ustawodawstwu, a więc z punktu widzenia ustalenia ustawodawstwa istotne jest, aby w jego wyniku zainteresowany został objęty ubezpieczeniem tylko w jednym państwie członkowskim i aby mógł zrealizować ustanowione w art. 19 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego uprawnienie do wystąpienia do instytucji danego państwa członkowskiego z wnioskiem o wydanie poświadczenia na formularzu A1.

Ocena takiego żądania należy do organów i instytucji właściwych tego państwa członkowskiego, zaś poświadczenie ustawodawstwa na formularzu A1 jest ogólnoeuropejskim dokumentem służącym do potwierdzenia podlegania ubezpieczeniu społecznym na terenie innych krajów członkowskich Unii Europejskiej niż kraj, którego dana osoba jest obywatelem.

Jak już wcześniej wskazano zgodnie z art. 1 lit. j rozporządzenia podstawowego zwrot "zamieszkanie" oznacza miejsce, w którym osoba zwykle przebywa. Nie ulega wątpliwości, że rozporządzenia koordynacyjne na skutek wydania rozporządzenia rozszerzającego mogą być stosowane do pewnych kategorii pracowników – obywateli państw trzecich, pod warunkiem że legalnie zamieszkują na terytorium państwa członkowskiego, nawet jeżeli utrzymują bliskie związki z krajem swego pochodzenia. Nie bez powodu w przepisie art. 1 rozporządzenia rozszerzającego do warunku zamieszkiwania dodano element „legalnie”, zatem ten element musi być także uwzględniany przy odpowiednim stosowaniu art. 11 rozporządzenia wykonawczego.

W rozpoznawanej sprawie analizując spełnienie kryteriów wymienionych także w art. 11 należy zauważyć, iż E. K. został zatrudniony przez polskiego pracodawcę na podstawie umowy o pracę na czas określony do 2020 roku, zatem zakładany jest jej ciągły charakter, nadto istotnym jest fakt, iż jest to kolejna umowa o pracę wnioskodawcy z płatnikiem składek, jest zatrudniony jako kierowca w transporcie i pracę świadczy na terenie Polski (ok. 75%) i innych krajów UE (ok.25%). W przerwach między wyjazdami w trasę przebywa w miejscu zamieszkania w Polsce, gdzie ma do swojej dyspozycji mieszkanie przy ul. (...) oraz w razie potrzeby samochód. Ma zapewnione zatem miejsce zamieszkania. Okoliczność, iż przebywa w nim około tygodnia w miesiącu wynika z charakteru świadczonej przez wnioskodawcę pracy - kierowcy. Państwem, w którym odprowadzane są podatki od wynagrodzeń jest Polska i tu także został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych. Nie zostało w toku postępowania wykazane, aby więzi rodzinne były tak silne, że wykluczają uznanie Polski za kraj jego zamieszkania, rozumiany jako miejsce zwykłego, legalnego pobytu w okresie spornym, wynikającym ze złożonego wniosku, w szczególności w zasadzie jednokrotny pobyt na Ukrainie – celem załatwienia spraw związanych z paszportem. Dodatkowo elementy subiektywne tj. zamiar zamieszkania w Polsce, sprowadzenia rodziny, wzięcia kredytu na zakup własnego mieszkania przemawia za traktowaniem przez niego Polski, jako kraju zamieszkania w spornym okresie. E. K. przebywa legalnie na terenie RP i legalnie wykonuje pracę, porozumiewa się w języku polskim.

W tym miejscu podnieść należy także tezę podnoszą przez ZUS, jako że E. K. przebywa w Polsce tylko ze względów ekonomicznych. Naturalnym jest, iż jeśli istnieje możliwość polepszenia swoich warunków ekonomicznych, a co za tym idzie sytuacji życiowej, wnioskodawca chce z niej skorzystać, mając na uwadze, iż na Ukrainie sytuacja ta mogłaby być gorsza. Względy ekonomiczne, zatem mogą być i często są powodem przeprowadzek i osiedlania się w nowych miejscach, zatem trudno jest doszukać się logiki w argumentacji organu.

W ocenie Sądu zatem powyższe okoliczności przemawiają za tym, że E. K. legalnie zamieszkuje i pracuje na terenie Polski i na mocy art. 1 rozporządzenia rozszerzającego winny mieć do niego zastosowanie rozporządzenia koordynacyjne. Wykonuje on pracę najemną przede wszystkim w Polsce, a więc podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba (lub miejsce wykonywania działalności) przedsiębiorstwa lub pracodawcy - stosownie do art. 13 ust. 1 lit. b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 czyli polskiemu ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego.

Przyjęcie odmiennej koncepcji a w szczególności zaakceptowanie stanowiska organu rentowego prowadziłoby do niedopuszczalnego naruszenia podstawowych zasad, jakie towarzyszyły ustanowieniu przepisów koordynacyjnych tj. stwierdzeniu, że E. K. nie podlega żadnemu ustawodawstwu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 i 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. do wydania „zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” na formularzu A1 dla E. K. w związku z

zatrudnieniem u D. M. na okres od dnia 11 maja 2017 roku (daty faktycznego podjęcia pracy przez wnioskodawcę) do dnia 9 maja 2018 roku, natomiast w pozostałym zakresie oddalił odwołanie.

Sąd nie obciążył odwołującego kosztami zastępstwa procesowego od oddalonej części odwołania na podstawie art. 100 zd. 2 kpc, mając na względzie to, iż uległ on tylko w nieznacznej części swojego żądania.

A.L.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, wypożyczając akta rentowe

25.06. 2018 r.